

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Національне та міжнародне регулювання продовольчої безпеки»

на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Товарознавство і комерційна діяльність»
Спеціальність	D7 Торгівля
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Ступінь вищої освіти	Другий (магістерський рівень)

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Горячова Олена Олександрівна

К.Т.Н., доцент

доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

Контактний телефон	+38-050-065-25-06
Електронна адреса	goryachova0ea@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tpt.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 9.00-16.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями знань щодо політики України та інших країн, яка спрямована на забезпечення стабільного виробництва безпечних продуктів харчування, доступності їх отримання та використання населенням відповідно до фізіологічних норм споживання за рахунок власного виробництва та надходження від імпорту, дій щодо забезпечення належного рівня продовольчої безпеки країни.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 12 год., практичні заняття 28 год., самостійна робота 110 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; виконання домашніх завдань; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність базових знань з безпечності харчових продуктів, стандартизації та сертифікації.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
- застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп (PH04); - розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність (PH06);	- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК1); - здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК4);

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
• визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва і торгівлі (РН07); • оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень (РН08); • розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності (РН09); • впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких та торговельних структур (РН11).	• здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК6); • здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких та торговельних структур (СК1); • здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій та торговельній діяльності (СК02); • здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності (СК04); • здатність до ініціювання і реалізації інноваційних проектів в підприємницькій та торговельній діяльності (СК05).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Державне регулювання продовольчої безпеки України		
Тема 1. Поняття, сутність, основні характеристики продовольчої безпеки.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.
Тема 2. Правове регулювання продовольчої безпеки в Україні	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.
Тема 3. Недержавні методи регулювання продовольчої безпеки	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.
Тема 4. Засоби забезпечення продовольчої безпеки	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.
Тема 5. Проблеми регулювання продовольчої безпеки в Україні.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.
Модуль 2. Міжнародне регулювання продовольчої безпеки		
Тема 6. Всесвітня продовольча безпека. Глобальна продовольча проблема	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання рефератів.
Тема 7. Міжнародно - правове регулювання продовольчої безпеки у рамках ООН та її спеціалізованих установ	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.
Тема 8. Міжнародно-правове регулювання продовольчої безпеки в рамках Світової організації торгівлі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Державне регулювання продовольчої безпеки України		
Тема 9. Регламентация продовольчої безпеки в ЄС	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.
Тема 10. Органічне виробництво і продовольча безпека. Підтвердження безпечності харчових продуктів.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.

Інформаційні джерела

1. Алексеева Я.В. Формування напрямів підвищення продовольчої безпеки з урахуванням міжнародного досвіду / О.А. Остапенко, Я.В. Алексеева // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. праць. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2015. – № 3(63). – С. 198–202.
2. Артимонова І.В. Концептуальні підходи до дослідження системи продовольчої безпеки / А.В. Артимонова : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.msu.edu.ua/visn/wp-content/uploads/2015/11/2-4-1-2015-5.pdf
3. Артеменко Л., Мариненко Н., Крамар І., Гац Л. Продовольча безпека України в умовах військової агресії: стан та перспективи. Соціально-економічні проблеми і держава. 2023. Вип. 1 (28). С. 115-128. Режим доступу: <https://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2023/23albstp.pdf>
4. Про державне замовлення для задоволення пріоритетних державних потреб: Закон України від 22.12.1995 №493/95-ВР зі змінами та доповненнями // zakon1.rada.gov.ua
5. Бабич М.М. Продовольча безпека України: теорія, методологія, практика: дис. кандид. д-ра. екон. наук. 08.00.03. Миколаївськи Національний Аграрний університет. Миколаїв, 2019. 515 с..
6. Про продовольчу безпеку України: Проект закону України від 28.04.2011 №8370-1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=44744
7. Гойчук О.І. Продовольча безпека : монографія / О.І. Гойчук. – Житомир: Полісся, 2004. – 348 с.
8. Зеленська О. О. Система продовольчої безпеки: сутність та ієрархічні рівні / О. О. Зеленська // Вісник ЖДТУ. – 2012. – № 1 (59). – С. 108 – 112.
9. Лушпаєв С.О. Поняття продовольчої безпеки за законодавством зарубіжних держав / С.О. Лушпаєв // ФЛ. – 2015. – №3. – С. 135–142.
10. Манзій І.Б. Продовольча безпека: структура, принципи, реальність загроз : [Електронний ресурс] / І.Б. Манзій. – Режим доступу : <http://lib.udau.edu.ua/bitstream/123456789.pdf>
11. Політика адаптації вітчизняного законодавства в галузі норм і стандартів до європейських вимог : [Електронний ресурс] / Біла книга. МЦПД. 2019. – Режим доступу : <http://www.icps.com.ua/files/articles/45/19/White%2009%20-%20Technical%20Regulation%20Committee%20U.pdf>
12. Стратегія продовольчої безпеки України на період до 2027 року. Постанова КМУ від 23 липня 2024 р. № 684-р. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/684-2024-%D1%80#Text>
13. Продовольча безпека: світові тенденції та національні особливості : матер. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 25 вересня 2014 р.) / Кафедра економіки промисловості Одеської націон. акад. харчових технологій. – Одеса : Фенікс, 2014. – 182 с.
14. Шевченко, А., Петренко, О. (2024). Продовольча безпека України в умовах війни та пріоритетні напрямки врегулювання її стану. Економіка та суспільство, (59). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-24>
15. Щербина С.В. Державна політика забезпечення продовольчої безпеки України / С.В. Щербина // Вісник НАДУ при Президентові України. – 2014. – №2. – С. 49–55.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
 - Положення про організацію освітнього процесу: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>
 - Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf
 - Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>
 - Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
 - Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:
 - Кодекс честі студента: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf
 - Положення про академічну доброчесність: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf
 - Положення про запобігання випадків академічного плагіату: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>
 - Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:
 - Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf
 - Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf
 - Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта): <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.
 - Політика вирішення конфліктних ситуацій:
 - Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>
 - Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidsumkontr.pdf
 - уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції: <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>
 - Політика підтримки учасників освітнього процесу:
 - Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>
 - Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ: <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>
 - Уповноважений з прав корупції: <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>
- Безпека освітнього середовища:** Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 2 (теми 6-10): виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	30
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни